

gik hen og gav den almindelige Vælgerklasse Lov til at vælge Formanden i Købstæderne, saa vilde man jo ogsaa paa Landet maatte gaa til en lignende Foranstaltning. — Naar man anker over den Ordning, som nu finder Sted, saa maa man ikke lade ude af Betragtning, at i det hele og store tror jeg ikke, at man kan sige, at Købstædernes Trivsel har lidt under de nuværende Forhold. Der kan være enkelte Købstæder, som ere gaaede tilbage, men det beror igen paa andre Forhold, i det hele og store ere Købstædernes Anliggender i de forløbne 30 Aar blevne vel styrede efter den Ordning, der fandt Sted i 1868. Det forekommer mig derfor ogsaa af den Grund at være lidt ubetimeligt at have et saadant Hastværk med at faa dette Forhold forandret. Der er en gammel Sætning, der siger, at man ikke skal kaste noget bort, som man har, for man har noget bedre at sætte i Stedet derfor, og det, som her foreslaas, er utvivlsomt ikke bedre end det, der er. Jeg synes, at der kunde være mere Anledning til at vente ganske rolig, indtil det Tidspunkt kommer, da Loven af 26de Maj 1868 § 2 selv gør det nødvendigt, at der træffes en anden Ordning af Købstædernes Administrationsforhold. Hvordan denne Ordning vil blive, er vanskeligt at sige, men et maa dog tages i Betragtning, nemlig at den Ordning, som passer for de større Købstæder, ikke vil passe for de mindre, der maa vistnok træffes en forskellig Ordning, alt efter Byernes Størrelse, noget, man ogsaa kender andet Steds fra og som i Udlandet er gennemført paa forskellig Maade.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger. Jeg finder, at de Betragtninger, som jeg har tilladt mig at fremsætte, og navnlig de Betragtninger, der ere gjort gældende paa Købstaddelegeretmødet, bør tages under Overvejelse i et Udvalg, og jeg skal derfor slutte med at bemærke, at jeg senere vil tillade mig at foreslaa Sagen henvist til fornyet Overvejelse i et Udvalg.

Johnsen: Naar Landstinget i Samlingen 1896—97 vedtog ikke at fremme et med det foreliggende enslydende Lovforslag, var Grunden jo den, som blev angiven i den afgivne Betænkning, at der ikke forelaa nogen Udtalelse fra Købstædernes Side om Spørgsmaalet. Denne Udtalelse foreligger nu, og er oplæst af den foregaaende ærede Taler (Koch). I denne Udtalelse fra Købstadforeningen kan jeg være enig i Modsætning til den foregaaende

ærede Taler, der fandt, at der i Grunden ikke var nogen Anledning til at gøre nogen Forandring med Hensyn til Spørgsmaalet om Byraadens Ret til selv at vælge Formand, forinden Retsreformen var gennemført. Jeg kan være enig i denne Udtalelse, og navnlig den Betingelse, der kræves for at give Byraadene denne Ret, at Valgordningen forandres. Jeg er enig i den Betingelse, fordi jeg ikke tror, at det vil gaa an at lade den kongelig udnævnte Borgmester falde bort, uden at noget andet sættes i Stedet, noget, som opvejer den Betydning, det har, at han sidder som Formand i Raadet. Forholdet mellem de to Vælgerklassers Repræsentanter i Byraadet vil ellers forrykkes, idet de Repræsentanter, der ere valgte af den almindelige Vælgerklasse, paa Forhaand ville have absolut Majoritet. Jeg tror ikke, at det vil være rigtigt at købe en Ret for Byraadene til selv at vælge Formand for den Pris, at Flertallet af Vælgerne skulde have den afgørende Indflydelse paa de kommunale Anliggender derigennem, at Flertallet vælger den større Del af Byraadets Medlemmer, da det jo ikke kan nægtes, at der kan være nogen større Fristelse til at gaa til større Udgifter end strengt nødvendigt, naar vedkommende kun betaler en mindre Del af Skatten, end naar han betaler en større Del deraf. Det er jo saaledes, at den almindelige Vælgerklasses Flertal i Reglen kun udreder en meget ringe Part af Kommunens Udgifter, undertiden kun $\frac{1}{10}$, medens Resten, indtil $\frac{9}{10}$ eller maaske derover, udredes af Mindretallet, de større Skatteydere. Det vil da let kunne gaa saaledes, at den Del af Skatteyderne, der bærer den aldeles overvejende Del af Byrderne, kun beholder Forpligtelsen til at betale, hvad der beslattes af de øvrige. Det siges nu vel nok, at Flertallet ikke vil misbruge sin Ret i saa Henseende til at vedtage unødvendige Udgifter. Men naar man ser hen til, hvorledes der i den allerseneste Tid i Anledning af de nu stedfundne Valg til Byraadene af den almindelige Vælgerklasse, er agiteret med, at der bør indføres stigende Skala ved Skatteligningen i Kommunerne, og rimeligvis stærkt stigende Skala, at Alderdomsunderstøttelser bør forhøjes, Fattigvæsenet indrettes bedre for de fattige og som Følge deraf mere bekosteligt for Kommunen, og at der bør udredes større Beløb af Kommunekasserne til „de fattiges Kasse“, for at der af denne Kasse kan udredes Understøttelser til trængende, uden at det skal have Fattighjælps Virkning —